

POSTMODERNA & EKOFENOMENOLOGIE

1. Vogel- Why nature has no place in Environmental philosophy

Po dočtení textu Vogelova práce vyvolává dojem, že argumenty, a v nichž obsažená kritika je ze značné míry opodstatněná. Avšak napomáhá k rozbití jisté celistvosti a systematickosti, což způsobuje, že nedržíme v rukou žádné pevné základy, po niž by se měl současný vědecký diskurz odvíjet. Text poněkud implicitní formou pokládá odpovědi na otázky, které oproti exaktnějšímu objasnění spíše vyvolávají otázek ještě více, pouze na hlubší úrovni. Jinými slovy jsem měla při čtení pocit, že způsob, jakým Vogel na problematiku slova „nature“ nazírá, je zkrácen na pouhou kritiku dočasného poznání, ale zároveň ničím jeho pohled toto poznání nepřesahuje, tudíž jeho kritika pramení pouze na „ontologických odhadech“ jenž jsou stejně vratké jako tvrzení autorů, o jejichž tvrzení popírá.

Přemýšlet nad otázkou přírody v univerzální, objektivní rovině a zároveň nebýt ovlivněn etnocentrismem, je spíše nadpřirozený úkol, jenž by jen velmi nepravděpodobně korespondoval se shodou většiny. Z pohledu akademických disciplín je každý nově deklarovaný vědecký objev spíše „posun“ ve vývoji. Pouhá snaha přiblížit se pevným základům, kolem kterých kroužíme. Avšak s každým nárazem máme možnost se jim blížit. Stejně tak i příroda má pevný základ vůči kterému se lidské bytosti různými způsoby vymezují, a tyto vymezení se zpětně odrážejí na přidaných „kvalitách“ nebo spíše vlastnostech přírody (zvýšená teplota, jiný podíl škodlivin v atmosféře). Po přijetí těchto nových kvalit jako reálné součásti přírody se mění i pohled na nazírání ontologické podstaty slova „nature“, avšak znova se vyobrazuje stejná trajektorie našeho přístupu, jehož exaktnost je stále pouhým opisem dočasného vědění, jenž je reflektováno zpět, aby mohlo být inovováno skrze nároky, jenž jsou diktovány změnou kvalit - jinými slovy – změnou našeho nazírání.

Příroda jako nekončící proces podmíněný neustálým vývojem a vnitřní kooperací (příklad – ekosystémy), není snadno definovatelná a vymežitelná. Záleží pod jakým paradigmatem je na ní nahlíženo. Vytvořit komplexní, všezahrnující způsob, v němž by byla obsažená celková diverzita přírody, jenž se pod slovem „nature“ skrývá, je obtížný proces, na což Vogel zajisté svými tvrzeními poukazuje.

Jiný koncept, jenž se přírodě věnuje mě přímo ve vztahu k environmentalistice nenapadá, avšak spíše umělecký směr romantismus, který zdůrazňuje právě diverzitu a jedinečnost, které bychom si mohli vážít, a zároveň se podílet na jejím růstu. Tímto způsobem je právě opakem redukčních systému, jenž se snaží vytvořit univerzálně platné definice nezávislé na proudu času.

2. David Abram – Neviditelný svět

V tomto textu D. Abram ukazuje, že podle něj za naším všedním běžně lidmi vnímaným viditelným světem se vyskytuje svět ještě jeden- neviditelný. Autor popisuje tři různé neviditelnosti, které jsou všechny spojené s hloubkou. Jedná se o to, co se skrývá uvnitř všech entit, vertikální hloubka záhadných vzdáleností a neviditelná přítomnost toho co se pohybuje mezi vším. Tyto tři neviditelnosti společně utváří úplný svět a moc jakéhokoliv místa. Jsou ale viditelné pouze pro to, co je materiálně vrostlé do svého prostředí.

Abram dává velký důraz na smyslové poznání a to hlavně na zrakový orgán. Dává do souvislosti primitivní společnosti vidící spiritualitu ve svém okolí. Myslí si, že bychom tento náhled měli přivést zpět k našim životům.

Myslím si, že důvod proč autor poukazuje na tyto neviditelnosti je ten, že postupně s pokrokem, technikou a celkově náhledem na svět západní civilizace jsme se sami vyřadili z tohoto světa a vytvořili si svět vlastní- vnější, který způsobil, že dnes vidíme přírodu a vše v ní spíše jako věc a něco co by nám mělo sloužit, než jednu velkou všezahrnující entitu plnou prožívání, pocitů a provázanosti. To autor nevidí jako nic pozitivního a myslím si, že textem zamýšlel ukázat svůj vlastní pohled, který by mohl pomoci k altruističtějšímu pohledu na své okolí a jako návod jak se pokusit najít lepší rovnováhu mezi světem a lidmi.

S Abramovým postojem a argumentací souhlasím a tato myšlenka je mi velmi sympatická. V dnešním světě plném chaosu si myslím, že pokud bychom opravdu ještě dosáhli návratu z našeho vnějšího uměle vytvořeného světa do světa vnitřního, tak by nám to přineslo pouze pozitiva. Na druhou stranu v dnešním světě, kdy si vesele likvidujeme náš jediný domov a ničíme a vyvražďujeme naše zvířecí sousedy žijící s námi pouze pro zisk bez ohledu na následky, kdy považujeme za naprosto normální brát telata svým matkám chvíli pro narození, ale sebrat dítě lidské matce za ohavní zločin- v tomto světě už možná není pro tento návrat místa.

Karbasová Pavlína (450467)